

Ny undersökning visar på ökat intresse för ideellt engagemang

Ministrarna gratulerar Volontärbyrån till framgångarna på 5-årsdagen!

Den 23 augusti hade Volontärbyrån Öppet Hus och både folkrorelseminister Nyamko Sabuni och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth kom för att gratulera till framgångarna.

- Det ideella engagemanget har alltid varit stort i Sverige och en viktig del i det demokratiska systemet. Grunden för trygghet och gemenskap läggs i ett starkt civilt samhälle där ideella organisationer utgör en viktig del. Solidariteten i de offentliga välfärdssystemen är ett komplement till ett samhälle som, genom det ideella engagemanget, i högre grad präglas av medmänsklighet, ansvarstagande och idealitet, säger **Nyamko Sabuni**.

- Det är glädjande att se hur Volontärbyrån bidrar till att mobilisera enskildas engagemang genom att hitta passande volontäruppdrag och hur den positiva kraft kommer både volontärerna och samhället tillgodo! Därför vill vi från regeringen gratulera Volontärbyrån på dess 5-årsdag, fortsätter **Nyamko Sabuni**.

En orsak till Volontärbyråns framgångar är att matchningen mellan volontärer och uppdrag utgår från organisationernas verkliga behov, de definierar själva vad de behöver volontärer till. Detta gör att mottagandet av volontärerna blir mycket bättre än om volontären kommit direkt till organisationen och knackat på dörren. Detta är en av anledningarna till att 99 % av dem kan tänka sig att volontera igen.

- Det känns fantastiskt roligt att fira 5-årsjubileum! När jag startade Volontärbyrån kunde jag aldrig tänka mig att det skulle gå så här bra. Speciellt stolt är jag över att ha hjälpt en ny grupp volontärer in i det ideella arbetet. Hela 69 % tar sitt första volontäruppdrag i livet genom Volontärbyrån. Majoriteten är dessutom unga, 72 % är mellan 18-35 år, vilket är en grupp som många frivilligorganisationer annars säger sig ha svårt att komma i kontakt med. Volontärbyrån är en dörröppnare in i det ideella vilket är viktigt för såväl volontärerna, frivilligorganisationerna och samhället i stort, säger **Amelie Silfverstolpe**, Volontärbyråns grundare och verksamhetsledare.

Under sina fem år har Volontärbyrån:

- förmedlat över 11 000 volontärkontakter till drygt 700 frivilligorganisationer i Sverige
 - utbildat fler än 150 volontärsamordnare i hur man attraherar, rekryterar och motiverar volontärer
- Volontärbyrån har också över 2900 personer som väntar på att hitta ideella uppdrag som motsvarar deras önskemål.

Bilaga: Volontärbyrån i korthet & Volontärbyråns volontärundersökning

För mer information, bilder och kontakter:

Amelie Silfverstolpe 0708-345 645 amelie@volontarbyran.org

Vi kan hjälpa er med allt från bilder och statistik till kontakter med volontärer och frivilligorganisationer.

Volontärbyrån förmedlar kontakt mellan volontärer och frivilligorganisationer i Sverige. Kärnan i verksamheten är www.volontarbyran.org. Syftet är att kanalisera människors engagemang till frivilligorganisationerna och hjälpa frivilligorganisationerna att ta tillvara på volontärerna i sin verksamhet. Verksamheten är gratis för volontärer och frivilligorganisationer och finansieras genom samarbeten med kommuner och företag. Volontäruppdragen varierar från läxläsning och telefonjour till styrelseuppdrag, IT-stöd, flyktingguider, matlagning och evenemangshjälp. Verksamheten är ideell och huvudman är Forum för Frivilligt Socialt Arbete (www.socialforum.se).

Volontärbyrån lanserades av Amelie Silfverstolpe 1 september 2002 med syfte att tillvarata alla de som vill engagera sig ideellt och hjälpa dem att hitta passande frivilligorganisationer. Volontärbyråns arbete finansieras genom samarbeten med kommuner och företag. Den första kommun som satsade på att stödja Volontärbyrån och marknadsföra den lokalt var Stockholms stad. Det första företag som tog hjälp av Volontärbyrån för att hitta lämpliga volontäruppdrag till sina anställda var Skandia som har samarbetat med Volontärbyrån sedan våren 2003. Verksamheten är helt ideell och huvudman är Forum för Frivilligt Socialt Arbete.

Ideellt engagemang är inget nytt i Sverige utan har en lång tradition med grund i de klassiska folkrörelserna. Många verksamheter som nu är kommunala startade på ideell basis, ex. barnavårdscentralerna, hemtjänsten och biblioteken. Det ideella engagemanget är också en viktig del i det demokratiska systemet och en av anledningarna till att det offentliga stödjer frivilligorganisationer på olika sätt. 51 % av befolkningen är ideellt engagerade, i snitt 14 timmar per månad.

Sedan starten har Volontärbyrån:

- förmedlat 11 782 kontakter (+ 2714 sedan 2006)
- hjälpt 716 organisationer att registrera volontäruppdrag (+ 141 sedan 2006)
- 2665 volontäruppdrag (+ 546 sedan 2006)
- 2987 aktiva bevakningar – dvs. personer som väntar på att det ska komma in passande volontäruppdrag
- hjälpt 150 frivilligorganisationer att genomgå Volontärbyråns 3-dagarsutbildning i hur man attraherar, rekryterar och motiverar volontärer

Exempel på aktuella uppdrag

Sociala området

- Grötrufkost för uteliggare – Centrumkyrkan i Farsta
- Läsa skvaller för äldre – Mäster Olofsgårdens hemgård
- Datalärare för invandrare – Livstykets i Tensta
- Telefon- och mailjour för att stötta unga tjejer – Stjärnjouren i Sundbyberg
- Stärka barn och arbeta för deras rättigheter – Rädda Barnen i Rosengård/Malmö
- Kompisstödare till nyanlända invandrare – IM Individuell Människohjälp i Göteborg
- Styrelsemedlem – RFSU Uppsala
- Anhörigstödare – Röda Korset i Kävlinge

Kultur

- Volontärer till Stockholms filmfestival
- Festivalvärd på Afrikansk kulturfestival –Mäster Olofsgården i Gamla Stan 25-26 augusti

Idrott

- Sponsorkontakt – KFUM Volleyboll i Bromma
- Vård/värdinna – Friskis & Svettis
- Publikvärd eller lotteriförsäljning – Växjö Lakers

Miljö

- Världsnaturfonden WWF-volontärer på bokmässan i Göteborg - dela ut information om "Klimatsmart" iklädd pandadräkt
- Bonde för en dag – Akalla 4H-förening

Sammanfattning av Volontärbyråns volontärundersökning

Undersökningens resultatet baseras på svar från 1236 volontärer som förmedlats från 2002-09-01 till 2007-08-22.

Varje år gör Volontärbyrån en undersökning bland de volontärer som vi förmedlat för att bl.a. undersöka deras motiv till sitt engagemang och vad de får ut av att vara volontärer. Vi försöker också spåra trender inom det ideella engagemanget.

Volontärbyrån har alltid hävdat att man mår bra av att engagera sig och det speglas också i svaren på frågan om vad volontärerna fått ut av sitt engagemang. Volontärerna känner sig behövda, har roligt, får nya vänner samtidigt som de får möjlighet att påverka andras situation. De upplever att de bidrar med sin medmänsklighet och har själva ibland också fått hjälp. För många blir det också en merit som de har användning av i yrkeslivet, något som är speciellt viktigt för många av de yngre volontärerna som är aktiva på arbetsmarknaden.

En ny fråga i årets undersökning visar att över hälften av volontärerna upplever ett ökat intresse från personer i sin omgivning att engagera sig ideellt. Intressant att notera är också den ökning vi ser hos antalet volontärer som uppger att ett av motiven till att engagera sig är att samhället inte fungerar utan att var och en tar personligt ansvar, 43 % av volontärerna svarar detta jämfört med bara 33 % i förra årets undersökning. Kanske kan det vara ett resultat av bland annat den intensiva klimatdebatten och fokus på enskildas ansvar att också agera. Klimatdebatten ligger troligen bakom ökningen av andelen volontärer som vill engagera sig inom miljöområdet, den har ökat från 20 till 28 % sedan förra årets undersökning.

Två tredjedelar av volontärerna anser att det är uppdragets innehåll som är avgörande för att de ska skicka in en intresseanmälan snarare än organisationens värderingar/ideologi. Innan Volontärbyrån startade var det mycket svårt för den som ville engagera sig att få en överblick av vad organisationerna kunde erbjuda för volontäruppdrag.

Hela 69 % tar sitt första volontäruppdrag i livet genom Volontärbyrån. Majoriteten är dessutom unga, 72 % mellan 18-35 år, vilket är en grupp som många frivilligorganisationer annars säger sig ha svårt att komma i kontakt med. Volontärbyrån är en dörroppnare in i det ideella vilket är viktigt för samhället i stort. Dessutom visar forskning på att om man börjar volontera som ung så är sannolikheten mycket högre för att man också volonterar när man blir äldre.

Det råder ingen större skillnad mellan könen i varför de vill engagera sig eller vad de får ut av sitt engagemang, men männen anser i mycket högre utsträckningen än kvinnorna att deras viktigaste bidrag till organisationen är deras yrkeskompetens. Kvinnorna å andra sidan upplever att deras ideella engagemang är mer meriterande i yrkeslivet än vad männen tycker.

Statistik från undersökningen

Volontärbyrån gör skillnad

61 % svarar att Volontärbyrån gjort skillnad för dem i sitt sökande efter volontäruppdrag, 39 % uppger att de hade gått vidare och sökt på annat sätt ändå.

86 % kan tänka sig att använda Volontärbyrån igen för att söka fler uppdrag

51 % har rekommenderat Volontärbyrån till någon annan

69 % är förstagångsvolontärer

69 % av Volontärbyråns användare tar sitt första volontäruppdrag i livet volontärer för första gången, 31 % har volontärat tidigare men använder Volontärbyrån för att hitta nya uppdrag

Matchningen gör att volontären och organisationens önskemål och behov stämmer överens

73 % av volontärerna svarar att uppdraget blev som de hade förväntat sig.

Att vara volontär ger mersmak, i princip alla kan tänka sig att volontera igen

99 % av volontärerna svarade ja på frågan om de kunde tänka sig att volontera igen.

51 % upplever ett ökat intresse för att engagera sig ideellt från omgivningen

51 % av volontärerna menar att de sett ett ökat intresse från omgivningen för att arbeta ideellt

Volontärerna bidrar främst med medmänsklighet men också yrkeskompetens

77 % uppger att deras medmänsklighet är deras viktigaste bidrag

23 % att deras yrkeskompetens är deras viktigaste bidrag

Endast 32 % utgår ifrån organisationens ideologi i sitt val av uppdrag

68 % av volontärerna uppger att det är uppdraget innehåll som är deras huvudsakliga utgångspunkt när de söker

32 % söker uppdrag med organisationens värdering/ideologi som huvudsaklig utgångspunkt

Främsta orsaken till att bli volontär är att man vill skaffa sig personlig erfarenhet (flera svarsalternativ möjliga)

59 % uppger att de ville bli volontärer för att skaffa sig personlig erfarenhet

46 % att det verkade kul

45 % för att de vill hjälpa en viss målgrupp

43 % att samhället inte fungerar om inte var och en tar ett personligt ansvar

42 % att de ville dela med sig av egna erfarenheter

41 % att de ville engagera sig för en viss fråga

38 % att de såg ett behov och ville hjälpa till

36 % att de ville skapa mening i livet

33 % vill inte skänka pengar utan göra något konkret

30 % att skaffa sig yrkesmässig erfarenhet

28 % för att känna sig behövd

11 % volontärer under tiden att de söker arbete

Bara 5 % gjorde det för att döva samvetet

Vad får volontärerna ut av att vara volontär? (flera svarsalternativ möjliga)

69 % känner dig behövda

64 % har haft roligt

56 % har lärt sig mer om hur andra människor har det

56 % har fått kunskap och kompetens de har nytta av i andra sammanhang

48 % har fått möjlighet att påverka andras situation

43 % uppger att det varit en merit i yrkeslivet eller i andra sammanhang

37 % har fått nya vänner

33 % uppger att det har skapat mening i livet

29 % har fått bättre självförtroende

10 % har själva fått hjälp

Vad intresserar volontärerna? (flera svarsalternativ möjliga)

- 65 % vill engagera sig för barn & ungdom
- 50 % för kvinnor
- 43 % för invandrare och flyktingar
- 37 % vill arbeta med internationellt arbete i Sverige
- 31 % vill hjälpa hemlösa
- 30 % vill ta hand om djur
- 28 % inom miljö/natur
- 27 % vill stödja brottsoffer
- 25 % vill engagera sig inom konst & kultur
- 11 % inom idrott

Många volontärer stannar länge i den organisation där de börjar som volontärer

47 % av alla volontärer som fått uppdrag de senaste fem åren är fortfarande aktiva hos den organisation de fick uppdrag. Av dem som ej längre är aktiva har 43 % fullgjort sitt uppdrag. I ytterligare 11 % av fallen avslutade organisationen uppdraget, resten avsade sig uppdraget pga. av att det tog för mycket tid eller för att det inte motsvarade volontärens förväntningar.

Ålder

Volontärbyrån når en generellt sett yngre målgrupp än genomsnittet av de som volontärer (enligt SCB). En trolig förklaring till detta är dels att yngre använder Internet i högre utsträckning för att söka information men också att det sätt som Volontärbyrån matchar behov och önskemål passar unga som gärna på förhand vill veta vad som förväntas av dem både vad gäller uppdragets innehåll och tidsomfattning.

- 72 % mellan 18-35 år
- 25 % mellan 36-65
- 3 % över 65
- Den yngsta vi förmedlat är 13 den äldsta 79

Kön

- 83 % kvinnor
- 17 % män

Sysselsättning

- 52 % arbetar hel- eller deltid
- 31 % studerar
- 4 % är arbetslösa
- 4 % är pensionärer

Utbildningsnivå

- 62 % har högskole-/universitetsutbildning
- 9 % har annan eftergymnasialutbildning

Civilstånd

- 52 % lever i singelhushåll
- 29 % är gifta/sambos utan barn
- 19 % är ensamstående eller gifta/sambos med barn

Majoriteten bor i större ort

- 71 % bor i orter med mer än 100 000 invånare
- 15 % i orter med färre än 50 000 invånare

Inkomstnivå

Snittet för de volontärer som yrkesarbetar är en snittlön på 20-25 000 per månad.

37 % är första eller andra generationens invandrare

63 % har helsvenskt ursprung och 37 % kommer själva eller har minst en förälder som kommer från ett annat land än Sverige, dvs. är första eller andra generationens invandrare. Av dessa har:

25 % nordiskt påbrå (9 % av alla volontärerna)

34 % europeiskt påbrå (13 % av alla volontärerna)

41 % utomeuropeiskt påbrå (15 % av alla volontärerna)

Några skillnader mellan könen

- Både män och kvinnor menar att deras medmänsklighet är deras viktigaste bidrag till organisationen men bland männen så menar en dubbelt så stor andel 39 % jmf med 20 % för kvinnor att deras yrkeskompetens är deras viktigaste bidrag.
- För både kvinnor och män gäller att de främsta orsakerna till att de volontärer är att de vill skaffa sig personlig erfarenhet och att det verkar roligt. Däremot anser männen i dubbelt så hög utsträckning att deras främsta bidrag är deras yrkeskompetens (39 % jmf med 20 för kvinnorna) och kvinnorna i högre utsträckning att deras främsta bidrag är deras medmänsklighet (80 % jmf med 61 %).
- På frågan vad de fått ut av sitt ideella engagemang är svaren ganska lika mellan könen, de känner sig behövda, har lärt sig mer om andra och har haft roligt. Det som skiljer är att 47 % av kvinnorna anser att det varit en merit för dem i yrkeslivet eller i andra sammanhang medan bara 29 % av männen anser att det varit det för dem.
- Männenns genomsnittsålder är något högre än kvinnornas, 31-35 för männen jämfört med 18-25 för kvinnorna.
- Männen är i större utsträckning än kvinnor yrkesarbetande, 60 % jämfört med 49 % men det beror troligen på att kvinnorna har lägre genomsnittsålder och fortfarande studerar.

Övrig statistik

"Befolkningsstudien" som överlämnades av Sköndalsinstitutet till Regeringen den 15 november 2005.

- 51 % av alla svenskar är engagerade i ideellt arbete. Detta gäller framförallt inom idrott, kultur, fackföreningar/boende och socialt arbete.
- Ca. 20 % av medborgarna är engagerade inom idrottsrörelsen och lika många inom socialt inriktade organisationer
- I snitt lägger volontärerna 14 timmar i månaden på ideellt arbete.
- Män är i högre utsträckning engagerade i fritidsorienterade organisationer så som idrotts-, friluft- och jaktföreningar.
- Kvinnor är i högre utsträckning engagerade i socialt inriktade organisationer, bl.a. humanitära hjälporganisationer, kyrkan, invandrarorganisationer, nykterhetsorganisationer och kvinnoorganisationer.
- Totalt utförs ca 350 000 årsheltidsarbeten på ideell basis varje år, det är lika många timmar som i Sveriges tio största företag.

"Den Ideella Sektorn. Organisationerna i det civila samhället" av Filip Wikström, Tommy Larsson (2002)

- Det finns 200 000 föreningar i Sverige.
- Sammanlagt har svenskarna 32 miljoner medlemskap i olika frivilligorganisationer.
- Värdet av de ideellt producerade tjänsterna beräknas till 150 miljarder per år.
- Inom sektorn finns förutom volontärerna 150 000 anställda på hel- eller deltid, vilket utgör 2,5 % av den totala arbetskraften i Sverige.
- Dessutom omsätter den ideella sektorn 150 miljarder kronor per år vilket är ca 4 % av BNP.

Fakta från Demokratiutredningen SOU 1999:84

- Snittvolontären som engagerar sig i frivilligt socialt arbete är en välutbildad kvinna i övre medelåldern.
- Vanligast är att arbeta med styrelsearbete och administration följt av penninginsamling och på tredje plats kommer direkta hjälpinsatser.
 - 25 % av svenskarna har styrelseuppdrag i någon förening.
 - Ökningen av volontäringagemang i Sverige har framförallt skett inom socialt inriktade organisationer. 17 % av männen och 26 % av kvinnorna i Sverige är engagerade i frivilligorganisationer med social inriktning.
 - En halv miljon svenskar per år uppger att de fått något slags stöd från en socialt inriktad frivilligorganisation.